

Boží plán – sú-konanie – Zákon – Cirkev – rehole ako príklad – farnosť – motorkár-katolík – skauti ako vzor

Boží večný plán, ktorý je dôvodom jestvovania Vesmíru, je: „Zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi“ (Ef 1,10 SSV). To preto, lebo Kristus sa svojim Vtelením stal mostom medzi Bohom a stvorením: je večný a stvorený súčasne, Stvoriteľ i stvorenie v jedinej osobe. Preto sa nielen ľudia, ale *všetko na nebi i na zemi* môže zjednotiť s Kristom a potom byť v Kristovi vovedené do ešte väčšej jednoty, o ktorej Písmo vraví: „Keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom“ (1 Kor 15,28 SSV). Alebo rečou Katechizmu: „Posledný cieľ celého Božieho poriadku spásy je, aby stvorenia vstúpili do dokonalej jednoty Najsvätejšej Trojice.“ (KKC 260) – práve v Kristovi.

Jednota vyžaduje *spolu žiť*. Spolu žiť znamená *spolu konať*, pretože neexistuje pre nás, aspoň nie tu na zemi, iný spôsob jednoty, ako spoločný život, ktorý ale sám je aktivitou, čiže *konaním*. Jednota *žitia* teda znamená jednotu *konania*, ako to pochopil aj majster Ján Eckhart: „Boh sa musí stať úplne mnou a ja sa musím stať úplne Bohom, tak úplne jedno, aby „On“ a „Ja“ bolo jedno ... a v tejto jedinstvi večne konali jediné dielo.“ Jednota s Bohom je teda tiež jednotou spoločného konania. Mohli by sme si spomenúť na definíciu teológov, ktorá hovorí, že „Boh je číry kon“; v samej Jeho podstate je konanie a teda *sú-konanie* Trojice. Alebo na anjelov, ktorých meno znamená *posol* – a teda ich jednota s Bohom je tiež založená na *sú-konaní* s Bohom. Ale ostane pri nás, ľudoch!

Na začiatku Boh stvoril človeka a usadil ho do Záhrady Edenu, „aby ho obrábal a strážil“ (Gn 2,15 SSV). Nie, aby niečo vytvoril, ale aby niečo konal. Boh vytvoril všetko, niet čo viac vytvoríť. Ale Boh ponúka človekovi možnosť *pracovať spolu s Ním* a tým naplniť a uskutočniť jednotu Boha a človeka. Eden je teda nástrojom, *prostriedkom sú-konania* Boha a človeka a teda jednoty Boha a človeka. Preto je Rajom – kým toto *sú-konanie* trvá.

Mojžišov Zákon nás pri čítaní isto udiví (a aj unaví) množstvom neskutočne podrobných predpisov ohľadom obetí, liturgie, ale aj bežného života. Až sme radi, že žijeme dnes, kedy už Kristus „zrušil zákon prikázání, spočívajúci v nariadeniach“ (Ef 2,15 SSV). Ale nezatracujme ho príliš horlivo! Ako inak chcete doceliť *sú-konanie* a teda aj z neho povstavšiu jednotu, ak nevysvetlíte presne a jasne čo a ako robiť? Mojžišov zákon je ako zašlá *spartakiáda*, alebo ako *synchronizované plávanie* či *baler*: najprv presný plán, presná choreografia, ktorá sa nacvičí, nadriľuje – a výsledkom je nádhera spoločného konania, veľkej jednoty, ktorá sa konaním dosiahla a konaním aj vyjadruje a uskutočňuje. Nakoniec – tento Zákon dodnes drží pohromade národ Izraela a to aj napriek tomu, že celé veky nemal územnú vlasť ani nič podobné. Jeho identita spočíva nie v zemi, na ktorej žije, ale práve v *sú-konaní*, ktorým vyjadruje spoločnú vieru, kultúru, identitu a ktorá spôsobila, že tento zrejme najstarší národ sveta stále existuje, zatiaľ čo jeho protivníci sú dávno objektom záujmu už len archeológov...

Existuje podobné *sú-konanie* aj v kresťanstve? Iste. Sám Ježiš hovorí: „Ako mňa poslal Otec, aj ja posielať vás... Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše!“ (Jn 20,21; Mt 6,33 SSV). A ako ho hľadať, ako ho žiť a konať? Nie zase len *spoločným konaním*? „Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné“ (Sk 2,44 SSV). Čo iné znamená „byť pospolu“, než spoločne žiť a teda aj konať a pracovať? Isto nesedeli v kruhu a nepozerali od ráno do večera jeden na druhého! Museli predsa niečo jesť a niečo si obliekať a teda aj variť, prať, nosiť drevo a vodu, nakupovať, upratovať. *Byť spolu* teda muselo nutne zahŕňať aj spoločné konanie týchto vecí. A toto spoločné

konanie bolo základom ich spoločnej jednoty.

Cirkev je komunita. Komunity sa od tímov líšia v zámere a celi: Tímy sa stretávajú, aby spoločným konaním dosiahli nejaký cieľ, za ktorým idú. Komunity zase spoločne pracujú, aby spoločným konaním vytvárali medzi sebou vzťahy blízkosti a jednoty. Tímy preto vyhodia spomedzi seba človeka, ktorý ich brzdí v ceste za svojim cieľom – a komunity zase bez problémov zmenia cieľ či samú činnosť, ak usúdia, že neslúži vzájomným vzťahom a vzájomnej jednote. Tímy sú spolu, aby na niečom pracovali. Komunita na niečom pracujú, aby boli spolu.

Jednotiaci princíp konania vidíme v Cirkvi všade, najlepšie ale na *reholiach*, ktoré spájajú ľudí so záľubou v rovnakom spôsobe konania a v rovnakej práci a tým medzi nimi tvoria jednotu.

Toto je dobrý návod aj pre farnosť. Ako zjednotiť ľudí vo farnosti? Tým že budeme sedieť okolo stola a zhovárať sa? To je stretko, nie jednota. Tým, že sa zídeme na modlitbu? To je modlitba, nie spoločný život. To, čo nás môže vo farnosti spojiť, je *spoločné konanie*, pretože spoločné konanie, *sú-konanie*, je súčasne spoločným žitím. A spoločné žitie, *sú-žitie*, to je presne oná komunita, jednota Cirkvi!

Keby sme neboli kresťania, boli by sme *smädni* a hľadali by sme naplnenie v podobe alebo *rozkoše*, alebo *moci*, alebo *slávy*, alebo *majetku* – v ich najrôznejších podobách. Takto sme pred Kristom žili všetci, zápasili sme o to, aby sme „žili na úrovni“ a „aby si nás iní vážili“ a urážali sme sa, keď nás niekto ponížil alebo vysmial, alebo keď sme utrpeli ujmu na majetku. Žili sme odcudzení v neustálom konflikte a rozdelení. Kristus nás od tohto všetkého oslobodil. Máme novú identitu². Sme čo do sveta a týchto jeho štyroch lákadiel a pokušení slobodní. Namiesto toho túžime po dokonalosti a jednote Boha, aby sme ich naplnili a uskutočnili aj v našom živote a medzi sebou, lebo taký dar sme od Boha v krste dostali. A ako inak to urobiť, než spoločným konaním?

Nezáleží na tom, o aké konanie ide. Našou spiritualitou môže byť spokojne hoci aj *jazdenie na motorkách*. *V svetskom klube by našim cieľom boli, ja neviem, prestíž, dojem, adrenalin, pocit sily a moci. Ale ako katolíci-motorkári jazdíme spolu, aby sme sa učili byť spolu, byť jedno srdce a jedna duša spoločným vozením a staraním sa o motorky. A vedľa nás je iné spolčo, kde sa varí a pečie a kde tým základom sú-konania sú recepty a plechy a trúby. A zase v ďalšom je to turistika. A dohromady je to farnosť, kde motorkári radi odvezú gazdinky na púť a gazdinky radi nasýtia motorkárov i turistov a turisti občas „vyvenčia“ motorkárov aj na také miesta, kam motorka nezájde. A k tomu farskí cyklisti... speváci... záhradníci a kvetinári... budovatelia... dobrodinci... vychovávateľia... Tomuto hovorím spiritualita konania: Nájdi si, čo ťa baví. Nájdi bratov a sestry, ktorých to baví tiež. Dajte sa dohromady. Robte to spoločne. Učte sa v tom a na tom byť spolu, byť jedno srdce a jedna duša, prekonávať konflikty, sebeckto a pýchu, hriech a rozdelenie. Využite svoju záľubu ako nástroj svätosti. A navzájom sa zdieľajte a obohacujte aj s ostatnými „záujmovými“ spolčami vo farnosti. A výsledkom bude *sú-konanie* a teda aj *sú-žitie* a teda aj jednota celej farnosti. Myslím, že toto veľmi dobre pochopilo *skautské hnutie*, ktoré tak pre nás môže byť inšpiráciou aj vzorom pre *spiritualitu konania*.*

Váš Inky

¹ porov. úvaha 490

² porov. úvahy 390 a 488